

AAN DE SLAG MET DOELMATIGHEID

PROCES

Bewust kiezen, handelen en terugblikken

Doelmatigheid krijgt vooral vorm in een proces van denken, kiezen, handelen en terugblikken. Doelmatigheid is een *werkwoord* dat een cyclische, planmatige manier van benaderen uitdrukt. Het moet op alle niveaus en is dé rode draad die door het ondersteuningsplan heen moet lopen.

Weloverwogen keuzes

Onderbouwde inzet van middelen in doelen en activiteiten; energie moet gestoken worden in het begin van het proces. Wat is het doel, hoe formuleren we het concrete beoogde resultaat, hoe komen we tot de keus van de activiteiten?

Relevante vragen

Er zijn beleids- en uitvoeringsprocessen. Bijvoorbeeld het opstellen en uitvoeren van het ondersteuningsplan. En het samenstellen en uitvoeren van een groepsarrangement. Op beide niveaus zijn de volgende vragen relevant;

- Wat willen we op moment X concreet bereikt hebben?
- Hoe vermoeden we dat ingezette activiteiten het meest kansrijk zijn?
- Hoe weten we dat we de juiste hoeveelheid geld aan de activiteiten koppelen?
- Wie gaan het resultaat vormgeven?
- Hoe monitoren, evalueren en verantwoorden we de resultaten?

Onderbouwing verdeling van de middelen

Omdat financiële middelen schaars zijn is het belangrijk om de beschikbare middelen doelgericht in te zetten, daar waar ze het meeste effect hebben. Koppel deze inzet aan concrete doelen en meetbare resultaten.

Namen en rugnummers

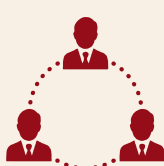
Doelmatige realisatie van beoogde resultaten kan niet zonder het concreet aanwijzen van de personen of groepen die een rol moeten spelen in het behalen van dat resultaat. 'Wie pakt de rol?'

Wees kritisch

Doelmatigheid dwingt tot scherpheid. Durf keuzes te maken. Analyseer scherp en overweeg om met scenario's te werken. Door te denken in scenario's wordt zichtbaar via welke activiteiten een bepaalde doelstelling het meest effectief kan worden bereikt.

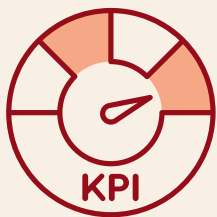
Elke geleding haar eigen sterke rol

In een netwerkorganisatie spelen veel partijen een belangrijke rol. Wettelijk gezien is het de intern toezichthouder die een oordeel moet vellen over de doelmatige inzet van middelen, dit komt vaak nog onvoldoende uit de verf. De verwachting mag zijn dat de toezichthouder stevig en kritisch doelmatigheidsvraagstukken agendeert.

HULPMIDDELEN

Werk met betekenisvolle data (KPI's)

Om betekenisvolle data te gebruiken, is informatie nodig die inzicht geeft in de voortgang richting de beoogde resultaten.

Een effectieve aanpak is het koppelen van KPI's (kritische prestatie indicatoren) aan activiteiten en doelen. Visualiseer en combineer deze gegevens, bijvoorbeeld in dashboards, 'praatplaten' of 'schoolfoto's', om trends en samenhang zichtbaar te maken.

Onderzoeksresultaten

Naast het gebruik van betekenisvolle data of (interne) gegevens kunnen we bij het overwegen en onderbouwen van onze afwegingen en besluiten gebruik maken van (wetenschappelijk) onderzoek.

Mogelijk gebruiken social profit canvas

Het Social Profit Canvas is een visueel en strategisch hulpmiddel dat organisaties helpt om maatschappelijke meerwaarde (sociale impact) concreet te maken en te vertalen naar een werkbare strategie.

Social Profit Canvas, Prof. Dr. Marc Vermeulen en Anke Vroomen, Whise, Tias Business School 2019

De rode draden uit Handreiking Doelmatigheid 2025

Steunpunt
Passend Onderwijs

Een initiatief van de PO-Raad en de VO-raad